

Dosarul nr. 3ra-416/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – V. Hadîrca

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Negru, A. Pahopol, A. Bostan

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Iacob Balaban, reprezentat de avocatul Mihail Balaban,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Iacob Balaban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni, intervenient accesoriu Federația Sindicală a Educației și Științei din RM cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la recalcularea pensiei,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Iacob Balaban și s-a menținut hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată :

La 30 iunie 2017 Iacob Balaban a depus cerere de chemare în judecată, completată la 12 septembrie 2017, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni, intervenient accesoriu Federația Sindicală a Educației și Științei din RM, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru limita de vârstă cu includerea în calcul a stagiului de cotizare și a venitului asigurat, realizate după stabilirea pensiei pentru limita de vârstă și anularea refuzului CTAS Căușeni nr. I-01/14-303 din 28 martie 2017 și a refuzului CNAS nr. B-789/17 din 30 mai 2017.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că la 21 februarie 2017 s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni cu o cerere, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru limita de vârstă, stabilită pe baza condițiilor generale din data de 26 septembrie 2008.

A menționat că potrivit legislației naționale dar și celei internaționale, realizarea dreptului la pensie pentru limita de vârstă în condiții generale nu este un

impediment în valorificarea „dreptului la muncă”, după stabilirea pensiei a continuat să activeze în calitate de profesor în cadrul Liceului Teoretic „Grigore Grigoriu” din satul Cîrnățeni, raionul Căușeni unde și activează până în prezent.

A indicat că pe toată perioada de activitate, până și după stabilirea pensiei a avut o atitudine corectă și respectuoasă față de lege, astfel încât nu a ales a face uz doar de normele juridice care îl avantajează, normele – drepturi care reglementează anumite beneficii, dar deopotrivă cu aceste norme, destul de conștiincios, și-a onorat pe deplin toate obligațiile de ordin economic, în calitate de contribuabil la sistemul public de asigurări sociale.

A susținut că în urma examinării cererii depuse CTAS Căușeni l-a informat prin scrisoarea nr. I-01/14-303 din 28.03.2017 că recalcularea pensiei pentru perioada după realizarea dreptului la pensie până în prezent nu este posibilă, făcând referire la art. 33 din Legea privind sistemul public de pensii și Legea nr. 290 din 16.12.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, pensia lui fiind numai valorizată pentru perioada anilor 1999-26.09.2008 în conformitate cu prevederile art. 52¹ alin. (3) al Legii nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii.

Consideră că și-a onorat neîntârziat și pe deplin obligația de a participa la sistemul public de pensii, deci, întemeiat și pe deplin își poate exercita corelativ drepturile de asigurări sociale, în cazul dat, dreptul la recalculare a pensiei, drept care se cuvine pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

De asemenea, s-a adresat cu o cerere prealabilă, respectând prevederile Legii contenciosului administrativ, prin care a solicitat efectuarea recalculării pensiei pentru limita de vârstă cu includerea în calcul a stagiului de cotizare și a venitului asigurat realizate după stabilirea pensiei pentru limita de vârstă și anularea refuzului CTAS Căușeni nr. I-01/13-303 din 28 martie 2017 ca fiind ilegal.

Ca rezultat, a primit răspunsul nr. B-789/17 din 30.05.2017, prin care i s-a refuzat în satisfacerea cerințelor

În cadrul judecării cauzei în instanța de fond a fost ridicată excepția de neconstituționalitate a pct. 25 din art. III, în partea ce ține de articolul 33 alin. (1) lit. c) și alin. (4¹) din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii și art. VIII alin. (3) din Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prin decizia din 05 ianuarie 2018 a Curții Constituționale s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a pct. 25 din art. III, în partea ce ține de articolul 33 alin. (1) lit. c) și alin. (4¹) din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii și art. VIII alin. (3) din Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, ridicată de avocatul Mihail Balaban, indicând că reexaminarea drepturilor la pensie pentru pensionarii care continuă să activeze în câmpul muncii după realizarea dreptului la pensie pentru limita de vârstă a fost introdusă prin Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016, care a intrat în vigoare la 01 ianuarie 2017. Anterior, adoptării legii sus menționate nu era prevăzut un asemenea drept de reexaminare a pensiei. Astfel, nu se poate susține că persoanele pensionate până la această dată și care au continuat să activeze în câmpul muncii au avut o „speranță legitimă” de a obține un bun. Prin

urmare, Curtea a reținut că nu a fost o încălcare a articolului 16 din Constituție, or, până la 01 ianuarie 2017 nimeni nu a beneficiat de dreptul la recalcularea pensiei.

Prin hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Iacob Balaban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni, intervenient accesoriu Federația Sindicală a Educației și Științei din RM cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la recalcularea pensiei. (f.d. 124, 170-174)

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de către Iacob Balaban și s-a menținut hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. (f.d. 208, 209-216)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele au reținut că conform modificărilor operate la art. 33 alin. (2) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, prin Legea nr. 290 din 16.12.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 01.01.2017, rezultă că reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul: c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limita de vârstă. Art. 33 alin. (4¹) din legea menționată supra indică că pensionarii care activează sau au activat în câmpul muncii după realizarea/reexaminarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă în condițiile prezentei legi pot solicita reexaminarea pensiei nu mai des decât o dată la doi ani, cu condiția că pensia calculată conform formulelor din anexe, părți integrante ale prezentei legi, este mai mare decât pensia aflată în plată.

Astfel, luând în considerație normele legale instanțele au reținut că lui Iacob Balaban i-a fost stabilită pensia pentru limita de vârstă la data de 26.09.2008, la această dată fiind valorificat și dreptul la pensie, sub incidența reglementărilor legate de domeniu, în vigoare la data apariției dreptului la pensie. Prin urmare, pretențiile lui Iacob Balaban sunt contrare prevederilor legii, or, dreptul de reexaminare al dosarului de pensie poate avea loc în cazul apariției unor noi circumstanțe de natură să modifice stagiul de cotizare ori venitul asigurat, doar în cazul în care acestea au avut loc până la stabilirea pensiei.

La 31 ianuarie 2019 Iacob Balaban, reprezentat de avocatul Mihail Balaban a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral. (f.d. 220-222)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanțele inferioare la emiterea deciziei nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, au interpretat eronat legea.

Consideră că în cazul în care instanța de fond a constatat că conform legii naționale doar persoanelor care li s-a stabilit pensia după 01.01.2017 beneficiază de dreptul la recalculare a pensiei, urma să aplice prevederile Constituției, tratatelor internaționale, cât și a hotărârilor CEDO, fapt ce nu a efectuat și respectiv a emis o hotărâre ilegală.

La 13 martie 2019 Federația Sindicală a Educației și Științei din Republica Moldova a depus referință asupra recursului declarat de către Iacob Balaban, reprezentat de avocatul Mihail Balaban, indicând că normele stabilite în legislație

sunt discriminatorii față de pensionarii care continuă să activeze în câmpul muncii. (f.d. 227)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 noiembrie 2018, a publicat-o pe pagina web a instanței la 28 ianuarie 2019.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 466 din 15 ianuarie 2019, instanța de apel a expediat recurentului copia deciziei.

În aceste circumstanțe, recursul depus la data de 31 ianuarie 2019, se consideră în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Iacob Balaban, reprezentat de avocatul Mihail Balaban este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Iacob Balaban, reprezentat de avocatul Mihail Balaban asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Iacob Balaban, reprezentat de avocatul Mihail Balaban, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursul, declarat de către Iacob Balaban, reprezentat de avocatul Mihail Balaban, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas